

Počet bodov:

Kód žiaka:

Opravoval:

Kontroloval:

Ukážka 1

Rod Bebekovcov patril medzi najznámejšie pastierske rody. Všetci členovia rodu sa venovali ovčiarstvu. Ich syry a jemne spracovaná vlna nemali páru v Uhorsku.

„Tomáš, zajtra pôjdeš s ovcami na pašu,“ povedal Ondrej najmladšiemu synovi.

Ovce spokojne štipkali šťavnatú trávu a psy ich strážili. Zrazu Tomáš začul ich brechot.

Stáli pri akejsi jame.

Tomáš k nej podišiel. „Bože, to je nádhera! A tie farby!“ pobehoval okolo jamy ako zmyslov zbavený.

Rýchlo zahnal ovce a pod'ho domov.

„Otéec, našiel som poklad!“ ledva lapal po dychu.

To už pri Ondrejovi stáli aj ostatní šiesti synovia. Všetci dovedna sa vybrali presvedčiť, či Tomáš tára alebo ... Aké však bolo ich prekvapenie, keď v jame našli farebnú rudu.

„To je viac ako poklad. Ak jej je takto veľa pod povrchom, ešte viac jej bude v zemi,“ múdro povedal otec.

Večer zasadli Bebekovci, aby sa dohodli, čo s náleziskom rudy urobia.

„Muž môj, oznám náš nález kráľovi!“ povedala Ida, Ondrejova žena.

Ondrej poslal najstaršieho syna s listom ku kráľovi. Za rudu požadoval vystavať sedem košiarov pre ovce. Nič iné nechcel. To, s čím sa však Adam vrátil, bolo priam neuveriteľné. Štedrý vládca ponúkol Ondrejovi sedem košiarov a k tomu jeden hrad.

„Tomáš, ty rozhodni, kde hrad bude stáť! Ty si rudu objavil,“ rozhodol starý Bebek.

Tak Tomáš Bebek postavil hrad, ktorý dostal meno Štítnický. Po rokoch sa z neho stala významná protiturecká pevnosť.

- Vypíš z ukážky slovo, ktoré má opačný význam ako slovo skúpy (hľadať v posledných troch odsekoch)
- Podľa ktorej vety vieme, že **ukážka 1** je povesť?
 - Aké však bolo ich prekvapenie, keď v jame našli farebnú rudu.
 - Ondrej poslal najstaršieho syna s listom ku kráľovi.
 - Štedrý vládca ponúkol Ondrejovi sedem košiarov a k tomu jeden hrad.
 - Tak Tomáš Bebek postavil hrad, ktorý dostal meno Štítnický.
- Ktoré tvrdenie o **ukážke 1** je pravdivé?
 - Bebekovci vyrábali najlepšie syry v Uhorsku.
 - Starý Bebek mal manželku Idu a šesť synov.
 - Najmladší syn Bebekovcov sa volal Adam.
 - Ondrej rozhodol, čo urobiť s nálezom rudy.
- Ktorá veta **nie je** správne určená?
 - Želacia veta: Tomáš, zajtra pôjdeš s ovcami na pašu.
 - Zvolacia veta: Otéec, našiel som poklad!
 - Rozkazovacia veta: Ty rozhodni, kde hrad bude stáť!
 - Rozkazovacia veta: Muž môj, oznám náš nález kráľovi!
- Ktorá veta z listu pánovi Bebekovi je napísaná správne?
 - Pán Bebek, ďakujeme vám, že ste pomohol našej škole.
 - Pán Bebek, ďakujeme Vám, že ste pomohol našej škole.
 - Pán Bebek, ďakujeme vám, že ste pomohli našej škole.
 - Pán Bebek, ďakujeme Vám, že ste pomohli našej škole.

Text pokračuje na druhej strane

